

Ritva Häkkisen puhe ylioppilasjuhlassa

Järvenpään lukiolla 1.6.2019

Arvoisa juhlaväki!

Uudet ylioppilaat, opettajat vanhemmat, heidän vieraansa.

Olen saanut ilon esittää teille uudet ylioppilaat tervehdyksen meiltä tämän vuoden riemuylioppilailta. Me vietimme ylioppilaaksitulojuhlaa vuonna 1969. Samana vuonna, kun ihminen lensi avaruusaluksella kuuhun ja maailma muuttui mahtavalla vauhdilla. Ajatelkaa, että meillä nykyajan ihmisillä on saman verran laskentatehoa kännyköissämme, kuin mitä tuon avaruusaluksen lentoon tarvittiin.

Kun minä muutin Järvenpäähän vuonna 1967 ja samalla Järvenpään lukioon, olin uuden, epävarmuuden ja suuren muutoksen edessä. Kävin koulua sinnikkäästi. Ehkä en aina niin menestyksekkäästi. Kaikki ylä- ja alamäet huolellisesti läpikäyden. Saadessani lakin syksyllä sain sähkeen: "Syksyllä ne parhaat hedelmät kypsyvät!". Tämän viestin tuella on ollut hyvä rakentaa tulevaisuuttani.

Järvenpää on jäänyt mieleeni monipuolisen kulttuurielämän kehtona. Hilkkätätini oli kortteerinpitäjänäni ja Järvenpään yhteiskoulun historian sekä suomen kielen opettajana mielenkiintoinen keskustelukumppani. Hän oli monipuolisesti kiinnostunut sekä kirjallisuudesta että historiasta.

Kuuntelin mielenkiinnolla varsinkin menneistä. Erikoisesti jäi mieleeni kuvanveistäjä Erkki Eronen ja hänen perheensä. Useamman kerran kuuntelin hänen äitinsä tarinoita Karjalasta, jonne heidän kotitalonsakin oli jäänyt. Erkki Kolehmainen opetti meille biologiaa ja asui Järnefeltien Suvirannassa. Kirjailija Tyyni Tuulio oli mieluisa vieras.

Saksan opettajamme Lenkku, Iiri Levantin, jätti minuun ikuisen muiston. Olisipa Lenkku saanut kuulla, kuinka jouheasti käytin saksaa sekä työssäni että vapaa-ajallakin. Rehtorina minun aikanani oli Väinö Kyrölä. Tuttavallisesti Väiski vaan.

Vapaa aikamme ei todellakaan ollut kovin monipuolista. Minun vapaa-ajastani meni melkoinen osa sotilaskotityössä Hyrylässä. Olin siellä usein Hilkan apuna päivystäjänä. En osannut arvatakaan, että vapaaehtoistyö juurtuisi minuun tosi vahvasti. Perustin lasten päiväkodin, nyt eläkkeellä nautin lastenlasteni kanssa puuhailusta.

Koulun jälkeen ajattelin kotitalousopettajan uraa. Olin kiinnostunut ruoanlaitosta ja asiakaspalvelusta sekä juhlien järjestelyistä.

Sainkin järjestellä juhlia sydämeni kyllyydestä aina Presidentinlinnaa myöten. Tuskin olisi ranskan opettajani uskonut, että kääntelin Linnan ruokalistoja ranskaksi. Tai että presidentin adjutantti esitteli minut ranskaksi Espanjan kuningattarelle.

Näiden 50 vuoden aikana on maamme ja koko maailma ollut jatkuvan muutoksen ja mahtavan kehityksen kohteena. Vuonna 1969 Järvenpää oli vielä jotenkin käsitettävä, kulttuurista rikas yhteisö.

Jonkin aikaa sitten sain kutsun naistenpäivän viettoon Järvenpäähän. Lähdin melko rehvakkaasti ajelemaan Tuusulantietä pitkin. Siitähän usein Kellokosken keltaisilla busseilla kouluun matkustin. Valitettavasti tietämykseni päättyi jo Hyrylässä. Ei löytynyt kasarmiakaan, jossa niin usein olin vierailut. Ei auttanut muu kuin laittaa navigaattori päälle, ja matkakaverini 8-vuotias Joonas ohjaili isoäitiään uppo-outojen teiden viidakossa kohti määränpäättämme. Pieni mutka läpi Kyrölän antoi lisää tietoutta siitä, kuinka koulukaupunkini oli totaalaisesti muuttunut.

Koulussa oli alkuaikoina oppiaineena pakollinen pikakirjoitus. Sovellettu painopiste opintosuunnitelmassa oli maatalous ja luonnontiede. Ylioppilaskirjoitukset ja koko koululaitos ovat myös joutuneet monimuotoisen kehityksen kohteeksi. Me kirjoitimme keväällä, ja syksyllä oli mahdollista parantaa yhtä ainetta. Nyt on mahdollista jakaa kirjoitukset useampaan kertaan. Me kirjoitimme vielä käsin lyijykynällä ja kuulakärkikynällä; "kaunolla". Kaunokirjoitusta tuskin enää tarvitsemme, eivätkä omat lapsenlapseni sitä enää osaakaan. Koko yhteiskunta ainakin länsimaissa käyttää läppäriä, pädiä, tai puhelinta sekä somea tai instagramia. Miten meidän riemu ylioppilaiden käy tässä sähköisessä tiedon maailmassa? Ei taida enää mennä pitkään, kun me käymme lääkärissä, meidät hoidetaan tai me luemme kirjoja sähköisten palvelujen avulla. Elämänikäinen oppiminen todentuu meilläkin.

Mitä haluaisin sanoa itselleni vuoden 2019 ylioppilaana? Ole utelias, siedä epävarmuutta, ole avoin muutoksille. Virheet, ovatko ne uhka vai mahdollisuus, se riippuu sinun asenteestasi. Jokainen oppimasi asia tai kokemus, jonka elämäsi aikana saat omaan työkalureppuusi, on tarpeellinen, kun tarvot uusien haasteiden ja mahdollisuuksien polkuja. Suvaitse erilaisuutta ja pyri olemaan ennakkoluuloton! Usko itseesi ja hoida velvollisuutesi.